

התאחדות חקלאי ישראל הציגה : ריכוז נתוני ענף החקלאות לשנת 2015 - ירידה משמעותית בשנתיים האחרונות בערך הייצוא הטרי של 700 מיליון ₪

עוד עולה כי הוצאה משפחתית חודשית לתוצרת חקלאית (לרבות חלב, ביצים, פירות, ירקות, בשר ודגים) הינה 7.1% מההוצאה המשפחתית הכוללת החודשית ועומדת על סך 1027 ₪ בלבד לחודש מתוך 14501 ₪ לחודש

התאחדות חקלאי ישראל הציגה היום בפני הועד המנהל של ההתאחדות את ריכוז נתוני ענף החקלאות לשנת 2015. הנתונים התבססו ברובם על ידי נתוני הלמ"ס ועובדו על ידי כלכלנית ההתאחדות, רחל ברושק.

במסגרת הנתונים שהוצגו עולות שתי תופעות מטרידות בענף החקלאות:

האחת, **צמצום היצוא**: קיימת ירידה משמעותית בשנתיים האחרונות בערך הייצוא הטרי של 700 מיליון ₪. המשמעות היא שהייצוא קטן והשוק המקומי, אשר אמור לספוג את התוצרת החקלאית כתוצאה מהקטנת הייצוא, לא גדל. בהתאחדות מדגישים כי עיקר הירידה ביצוא היא בירקות (תפוחי אדמה ופלפל) ובפרחים.

התופעה השנייה שעולה היא **פיריון כולל שלילי בחקלאות** בשלוש השנים האחרונות. בהתאחדות חקלאי ישראל מצביעים על כך שהתופעה מצביעה על המשבר הקיים בחקלאות. על פי הנתונים ערך התפוקה החקלאית בשנת 2015, נמוך במעט מהשנה הקודמת ועומד על 29.5 מיליארדי שקלים. על פי הדו"ח: "ערך פדיון הענף מדשדש למעשה ברמה של 29-30 מיליארד ₪ כבר כחמש שנים".

ברושק מסבירה את המגמה ואומרת כי בניגוד למגמה הרב שנתית, שהייתה קיימת עד לשנת 2015, במסגרתה קצב הגידול של ענפי הצומח היה משמעותית מענפי החי, בזכות גידול היצוא. **השנה קיים צמצום בערך תפוקת ענפי הצומח אל מול גידול בענפי החי**: "ענפי הצומח אופיינו בשיעורי גידול גבוהים יותר מאלו של ענפי בעלי החיים ולאורך לא מעט שנים, וזאת בזכות יכולת הרחבת היצוא החקלאי הטרי. זה היווה את מנוע הצמיחה העיקרי של הענף, בעוד השוק המקומי מוגבל, פחות או יותר, לביקוש השוק המקומי, קצב גידול האוכלוסייה ולעיתים יבוא מתחרה".

השנה, איבדו ענפי הצומח פדיון של כ- 1 מיליארד ₪ המיוחסים כולם להקטנת הכמויות המשוקות: "בצד הכספי כ- 500 מיליוני ש"ח בייצוא והיתרה נחלקת בין השוק המקומי הטרי והתעשייה". ברושק מדגישה במסמך "כי השינויים שחלו ביחס לתפוקת ענף הצומח לשוק המקומי, עשויים לכלול גם את השפעת שנת השמיטה ובהקשר זה יש לציין גם את העלייה הגדולה בייבוא של הירקות".

נתון חשוב שעולה הינו כי הוצאה משפחתית חודשית לתוצרת חקלאית (לרבות חלב, ביצים, פירות, ירקות, בשר ודגים) הינה 7.1% מההוצאה המשפחתית הכוללת החודשית ועומדת על סך 1027 ₪ בלבד לחודש מתוך 14501 ₪ לחודש מהתצרוכת.

עוד עולה במסגרת הנתונים כי השנה חלה עליה בגידול ההכנסות של החקלאים מהביטוח, כתוצאה מנזקי טבע הפוקדים את החקלאות. בנוסף כי בשנת 2015 חלה ירידה במספר החקלאים (הכולל גם חקלאים במשרה חלקית) מ- 16800 ב- 2014 ל- 16100 ב- 2015.

מזכ"ל תנועת המושבים ויו"ר התאחדות חקלאי ישראל, מאיר צור אומר: "הנתונים מדאיגים ומצביעים על תופעה אחת וברורה – המשבר שקיים בחקלאות עמוק ומסכן את המשך קיומו ואת המשק המשפחתי בפרט. הנתונים מחייבים את ממשלת ישראל להתעורר באופן מידי ולהבין את גודל המשבר ואת הצורך הקיומי בהצלת החקלאות. הייצוא שהיה למנוע הצמיחה המשמעותי ביותר בחקלאות הישראלית – במו"פ, בפיתוח מוצרים חדשים נמצא במשבר עמוק ואנחנו

נמצאים על סף תהום שהקצה שלה שנמצא עצמינו ללא ייצוא של תוצרת חקלאית ישראלית לעולם".

מזכ"ל התאחדות חקלאי ישראל, אבשלום (אבו) וילן אומר: "הנתונים החמורים של הדו"ח מהווים נורה אדומה לעתידה של החקלאות הישראלית. הירידה הגדולה ביצוא שהיווה עד לאחרונה הקטר המוביל של החקלאות קשה ובתוספת הירידה בפריון הדברים מהווים סיכון ממשי. אנחנו חיים על הישגי העבר. דרושה תוכנית חירום לאומית עם הממשלה כדי להחזיר את החקלאות למסלול צמיחה מידי".